

JEZUITÉ

O A M D G

OBSAH

93 ÚVODNÍ SLOVO

SPIRITUALITA

94 Ignaciánská spiritualita pro ženy?

96 Přírůstek v ignaciánské rodině

JEZUITÉ VE SVĚTĚ

98 Nová evangelizace

SPOLEČENSTVÍ

KŘESTANSKÉHO ŽIVOTA

101 V Ignácově duchu

103 Smysl našeho života

106 Životní orientace

Z NAŠÍ PROVINCE

108 Ad multos annos

109 Z dějin SJ v Čechách

111 Korespondence

113 APOŠTOLÁT MODLITBY

PRO CHVÍLE ODDECHU

115 Kratochvilné čtení na dovolenou

119 ZPRÁVY

číslo 4
1993
ročník II

Jezuité*Adresa redakce:*

Časopis JEZUITÉ

Ječná 2, 120 00 Praha 2

tel.: (02) 29 23 80, fax: (02) 20 43 13

Bankovní účet: KB Praha 5, 125 07 VAKUS Praha 5,

č. ú. 8492-051/0100

*Hlavní redaktor: P. Petr Kolář**Redakční rada: P. Karel Dománek, J. Hurt*Objednávky časopisu, příspěvky a veškerou korespondenci
do časopisu JEZUITÉ posílejte na výše uvedenou adresu redakce

Registrováno MK ČR pod č. MK ČR 6066, MIČ 46 674

Z dodaných podkladů tiskne tiskárna Gloria Rosice,

Tyršova 75, PSČ 665 01

Uzávěrka tohoto čísla: 13. 6. 1993

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha,
č. j. 1234/92, ze dne 22. 10. 1992

NEPRODEJNÉ

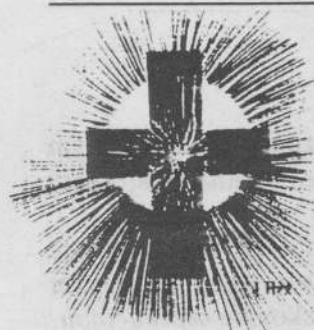
Už dva roky!

Ano - zhruba už dva roky vycházejí "Jezuité"! Zodpovědným redaktorem je po celou tu dobu P. Kolář, ale konkrétně dělají tento časopis jiní, mladší členové řádu.

Řekl jsem "časopis", jako to říká mnoho lidí, kteří pokaždé dychtivě čekají na další číslo. Ale "Jezuité" nejsou v pravém smyslu slova časopis! Už upozornění v tiráži, že jde o tiskovinu *neprodejnou*, naznačuje, že se zde jedná o něco jiného. Ano, přiznáváme veřejně: "Jezuité" jsou naším nejdůležitějším komunikačním prostředkem s vámi, je to jakási naše reklama. Za reklamu se neplatí, aspoň za ni neplatí adresát. Reklamu vám bude každá firma ochotně a bezplatně posílat až do domu. Držíte tedy v ruce "jezuitskou reklamu", tedy jezuitské informace a hlavně - jako byste při jejich čtení pronikli až k nám, do našich rezidencí a kostelů. Jsme vám velmi vděční, že k nám chcete na návštěvu, a budeme se vás snažit přijímat co nejlépe, pokaždé o trochu lépe než posledně. Stavíme a zlepšujeme ovšem jen pomalu, protože naše konstrukce mají být trvanlivé a schopné odolat nepřízní času. Proto nemáme každý týden a ani každý měsíc něco epochálně nového a tak radostného, abychom vám to už už museli sdělit.

Ukazuje se, že dvanáct čísel za rok je příliš, nemůžeme je opravdu naplnit zajímavostmi každý měsíc. A úplně mezi námi - máme i trampoty s konkrétní výrobou. Na ní se za tu krátkou dobu vystřídali už čtyři mladí skoro-jezuité ("bejby-džís" se jim říká v latině naší doby, tedy v angličtině) a nyní už vyhlížíme pátého. Uznejte, že nepracují zas tak špatně, a to se přitom ještě spoustu věcí postupně teprve učili! Jen počkejte, až se po studiích vrátí a začnou dělat opravdový časopis! A do té doby i v těchto skromnějších podmínkách zůstaňte věrni a pomáhejte nám. Moc toho máme zapotřebí. Jak se mezi křesťany pomáhá těm, co se o něco nesnadného pokoušejí, to přece víte. Tedy - Pán Bůh zaplať za všechno minulé a budoucí.

- kop -

Ignaciánská spiritualita pro ženy?

Sv. Ignác chápal apoštolské poslání jako spoluúčast na díle stvoření. Bůh je neustále činný ve svém stvořitelském díle a přeje si, aby se na něm člověk aktivně spolupodílel. Apoštolským posláním laiků je žít evangelium uprostřed světa, svědčit o Boží lásce tam, kde působí. Specifický přínos ignaciánské spirituality spatřuji v metodě, jak poznat Boží vůli "zde a nyní" pro mne, právě v mé momentální situaci. Tak se stávám skutečným Božím spolupracovníkem, protože dělám to, co mám. Na pozadí této obecné zkušenosti můžeme najít individuální cestu víry každého z nás. Sv. Ignác nerozlišoval vyšší či nižší stav v církvi: chtěl, aby každý bezpečně poznal Boží vůli vzhledem ke své osobě a snažil se ji plnit. Nejlepší pro mne je to, co pro mne chce Bůh. Osobní zkušenost s Bohem se tak stává rozhodujícím faktorem pro následování Krista, pro vlastní a tím i jedinečnou cestu víry.

Církev jako společenství Božího lidu je hierarchicky uspořádána. Ženy tvoří součást hierarchické struktury církve. Snad proto stála jejich zkušenost často na okraji zájmu. Navíc středověká společnost, jíž byla církev součástí, byla silně poznamenána patriarchálním smýšlením. Jen velmi málo žen, většinou řeholnic, si získalo veřejnou úctu a uznání a měly širší vliv např. jako církevní nebo společenské reformátorky (sv. Tereza z Avily, popř. Kateřina Sienská, Brigita Švédská). Ignaciánská spiritualita staví na působení Ducha svatého v nás. V tomto smyslu nabízí rovnocennou šanci ženám i mužům, dokonce i věřícím, kteří stojí mimo katolickou církev. Ignácovo zakotvení uprostřed katolické církve a jeho láska k ní dala jeho spiritualitě katolicitu, tj. schopnost oslovit každého, kdo je ochoten naslouchat.

Často mne v životě napadlo, že být s Bohem se dá i při práci a jakékoli nutné činnosti, i mimo čas vyhrazený modlitbě. Avšak dosáhnout tohoto ideálu ve velkoměstě a světě počítáčů není pro ženu

zrovna jednoduché. Hledám své místo v církvi, tj. k čemu mne Bůh konkrétně volá v mé situaci a v mém postavení. Nejprve jsem pro sebe objevila základní myšlenku sekulárních institutů - žít evangelní rady uprostřed světa práce, rozvíjet svoji osobnost ve společenství. Pak jsem objevila Mary Wardovou, zakladatelku sester IBMV. Jak žít její ideál převzatý od sv. Ignáce "být kontemplativní v činnosti" ve světském životě zaměstnané ženy? Bylo nutno odkrýt jeho vnitřní smysl a cíl - dosažení ctnosti lásky, ochotné jít a konat cokoli, co se ukazuje jako Boží vůle. Ale to vše bez řeholního představeného za zády, bez každodenní podpory a korelace společenství. Musím se učit den co den se zodpovědně rozhodovat a tímto způsobem růst ve své závislosti na Bohu. Šlo o to hledat si vlastní cestu, vlastní způsob modlitby, osobní vztah k Bohu.

Marie Wardová dostala od Boha vlité poznání, že ženy jsou schopné plného nasazení pro věc Boží jako muži, že jsou schopné mnoha forem duchovní služby (viz dopisy M. Wardové "Až Bůh bude chtít"). I ji a její skupinu charakterizovala stejně jako Ignáce odvaha a průkopnický duch. Stejně jako Kristus za svého pozemského života i ony přinášely něco, co se vymykaloby obvyklým normám, a proto musely narážet na nepochopení, podezřívání a pronásledování. Mohly tak osobně zakusit Kristovu cestu kříže a hledání konkrétní Boží vůle pro mne, v mé momentální situaci.

Např. v Anglii některé z nich poskytují duchovní vedení, a to třeba i anglikánským kněžím. Dávají také individuální ignaciánské exercicie, osmidenní i exercicie všedního dne pro vysokoškolské studenty. Tuto službu poskytovaly i sestry jiných řádů nebo laici i z jiných křesťanských denominací. Duchovní cvičení se tak stávají majetkem všech křesťanů.

Exercicie kladou důraz na osobní hledání, rozhodování, vlastní nezastupitelnou odpovědnost před Bohem za to, co děláme a jak žijeme. Právě tyto rysy mi pomáhají být katolickou křesťankou v církvi i ve světě. "Hledat a nacházet Boha ve všech věcech" je úkol na celý život.

S. B.

Přírustek v ignaciánské rodině

V polovině května navštívily naši komunitu v Praze sestry ze Společnosti sester Ježíšových (SSJ), a to představená Společnosti Sr. Marlies Schertler, učitelka,

Sr. Elisabeth Kavalár a Hedwig Eberharter, obě zdravotní sestry. Všechny žijí a pracují v Rakousku, v diecézi Klagenfurt. Sestře Schertlerové jsme položili několik otázek.

Kdy vznikla vaše Společnost a co vás k tomu vedlo?

Naše společenství se zrodilo v r. 1981 v Klagenfurtu. Tehdy se čtyři naše první sestry rozhodly žít společně podle ignaciánské spirituality, která je v exercicích velmi oslovila.

Vaše Společnost má za sebou 12 let existence. Jaké byly začátky?

Nesnadné, ale velmi pěkné. Začaly jsme žít s velkým nadšením podle návrhu našich stanov, který připravil P. Robert Kunert SJ. Doba zaučování do našeho způsobu života a osamostatňování trvala tři roky. Teprve potom, obohaceny vlastními zkušenostmi, jsme se obrátily s prosbou na našeho diecézního biskupa Dr. Egona Kapellariho v Klagenfurtu, aby naši Společnost církevně schválil. To se také stalo současně se schválením našich stanov o svatodušních svátcích r. 1984.

Sv. Ignác si ženskou větev řádu nepřál. A vaše zkušenosti s jezuitu?

Rakouští jezuité o nás věděli prostřednictvím P. Kunerta a vídeňský P. provinciál k tomu řekl: "Od r. 1622, kdy byl Ignác svatořečen, patří již celé církvi a ne pouze jezuitům. Každý má tedy právo na to, aby mohl žít z jeho odkazu." Jako Společnost jsme na jezuitěch nezávislé. Také se v žádném případě nepokládáme za ženskou větev SJ.

Čím vás ignaciánská spiritualita zvláště oslovuje?

Na prvním místě je to radikálnost exercicií. Tedy rozhodnutí se pro "magis" ve službě pro Boží království. Máme být pro tuto službu svobodné. Dále je to disponibilita pro nejrůznější úkoly a služby v církvi. Prakticky každá sestra našla cestu do naší Společnosti skrze exercicie. Myšlenky sv. Ignáce jako "Boha hledat a nacházet a s láskou mu sloužit ve všech věcech" nebo "Všechno k větší cti a slávě Boží" jsou zásady, podle kterých se snažíme žít.

Kde všude můžeme vaše sestry potkat?

Naše Společnost je ještě mladá, vyvíjí se, a proto nás zatím není mnoho. Celkem 26 sester: 12 novicek a 14 sester po slibech. Žijí v malých sesterských společenstvích. Osm našich rakouských sester pracuje u otce biskupa, na jedné jezuitské faře a ve farnosti, další jsou ve škole a v nemocnici. České sestry mají svá společenství v Hradci Králové, kde pracují v biskupské kanceláři a v pečovatelské službě Charity, v Českém Těšíně na faře a ve škole, v poutním domě na Hostýně, jedna z nás je lékařkou v nemocnici a jedna sestra studuje na teol. fakultě v Olomouci.

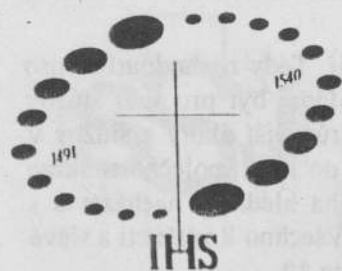
Na jednu sestru prakticky připadá jedna novicka. Jaká vypadá jejich formace?

Náš noviciát trvá dva roky, z toho je jeden rok věnován vzdělání a výchově v noviciátním společenství, vedeném novicmistrou a její asistentkou. V dalších dvanácti měsících noviciátu se prověřuje povolání každé sestry a její schopnost žít ve společenství prostřednictvím tzv. experimentů. Novicky už pracují společně se sestrami, podílejí se na jejich službách, žijí podle stanov. Po dvou letech mohou skládat časné sliby.

A slůvko na závěr ...

Máme velkou radost, že ignaciánská spiritualita má i v dnešní době co říci mladým ženám, které jsou vůči Bohu štědré a velkorysé. Že je spolehlivým vodítkem pro celý život.

Připravil: -JH-

Nová evangelizace

Tak znělo téma k reflexi, adresované každé jezuitské komunitě a každému jezuitovi od Otce Generála. V naší římské komunitě na PIO měl na toto

téma zajímavé vystoupení prof. P. Marek I. Rupnik SJ.

Proč nová evangelizace?

Tento výraz souvisí s pontifikátem Jana Pavla II. "Nová" je chápána ve smyslu "znovu", opětná evangelizace. Jedná se o nové poslání hlásat evangelium ve světě, v kterém se již někdy zvěstovalo. Vyžaduje novou náboženskou a intelektuální horlivost, obnovenou vitalitu svědectví. Právě zvěstování se uskutečňuje slovem a činy, svědectvím nového života.

Rozbor dnešní situace církve

Panuje jistá únava misionářské aktivity, sklon sloužit pouze vlastním členům uvnitř církve. Často si nevíme rady s problémy současného lidstva. Prohlubuje se intelektuální a kulturní izolace církve. Laický a akademický svět jako by se nezajímal o postřehy a teologickou reflexi církve. Existuje velká propast mezi katolickou a laickou inteligencí. Teologické úvahy jsou velmi abstraktní a nedaří se vést přijatelným způsobem dialog s lidmi mimo církvev.

Doba moderny a postmoderny

Vyčerpanost moderní doby může být charakterizována těmito body:

- Odklon od objektivitu.
- Zaměření pozornosti na strukturu a ne na obsah života.
- Racionalismus systémů a struktur, které se stále více vzdalují od objektivitu a života. Velké racionální systémy končí v individualismu a subjektivismu.

- Kultura je založena na logice ekonomiky, přímo na vědě o financích.
- Kult pokroku chápaného ve smyslu ekonomickém a technologickém.
- Zklamání člověka podle měřítek daných velkými ideály moderní doby. Stále jasněji se ukazuje potřeba uspokojit nároky, které jsou duševní a duchovní, potřeba lidských vztahů.
- Růst náboženských sekt se silným zaměřením na citové útěchy (mysticismus, magie, mysteria ...).

Církev v moderním světě

Často se ukazuje, že také církve se začíná vzdalovat ve své aktivitě živému Kristu. Stále více se pracuje na strukturách a metodách, stále méně se mezi osobami komunikuje. Dialog se světem spočívá stále více v diskusi o církvi a jejích strukturách, v teologii než na živém svědectví víry. Teologická věda se stále více vzdaluje náboženské zkušenosti. Proto není schopna přitáhnout současníky k živému Bohu.

Neporozumění nové evangelizaci

Když vidíme, jak se teologie stává věcí pouze pro odborníky, někteří se domnívají, že je třeba opravit způsob, jak se dělá teologie. Domnívají se, že je třeba ji zbavit racionalismu, a podtrhují vyprávění. Jiní vidí novou evangelizaci v tom, že se zesílí mysticismus a zkušenost víry.

Další navrhuji opustit vědeckou teologii a posílit sociální, kulturní a pastorační praxi. Nová evangelizace by podle nich znamenala především práci na nových a moderních technikách pastorace.

S novou evangelizací se občas spojuje prosazování fundamentalistických tendencí, snah obnovit podobu církve minulého století, vrátit se k věcem a postupům, které dříve přinášely jistotu. Propaguje se návrat ke starým, léty "ověřeným" formám. A jsou jiní, kteří považují novou evangelizaci za zmatený pokus církve z konce tohoto století, která se světu neotevřela, a proto dnes již je těžké něco dělat.

Co je tedy nová evangelizace?

Je nutno prohlubovat dialog dvou partnerů: Boha v Ježšši Kristu a současného lidstva s jeho celým kulturním bohatstvím. Duch svatý spojil v Kristu božství a lidství, proto nová evangelizace je zaostřena na působení Ducha svatého. Tento dialog vychází z kultury, která vyrůstá z víry chápané jako vztahu k Osobě Boha - Lásky a je existenciálně žita a reflektována dnešním člověkem s jeho inteligencí, vědou a uměním.

Křesťanství a kultura

Životná kultura se rodí ze schopnosti být v živém a reflektovaném vztahu k hodnotám. Křesťanské hodnoty a významy se rodí v prostředí vztahů, které jsou stále více integrovány do živého Krista. A živý Kristus znamená tradici. Proto se chce nová evangelizace spojovat s živou tradicí, kde víra je pevně inkulturována.

Nová evangelizace chce říci ano ke světu, aby rozhovorem křesťanů v dialogu se současnou kulturou člověk dneška objevil objektivní existenci Krista a ve vztahu k němu vytvořil novou kulturu a civilizaci.

P. Pavel Ambros SJ

"Jak mám milovat bližního," vyprávěl rabi Moše Leib, "to jsem se naučil od jednoho rolníka. Seděl s ostatními druhy u šenku a popíjel. Dlouho mlčel jako ostatní. Když však víno pohnulo jeho srdcem, otočil se ke svému sousedovi: "Řekni, máš mne rád, nebo ne?" Ten odpověděl: "Velice tě mám rád." Ten první na to řekl: "Říkáš: mám tě rád, ale přesto nevíš, co mi schází. Kdybys mne měl doopravdy rád, tak bys to musel vědět." Ten druhý se nezmohl na slovo a rolník, který promluvil jako první, mlčel dál. Já jsem však pochopil: láska k bližním znamená cítit jejich potřeby a nést jejich bolesti."

V Ignácově duchu

(Rozhovor s P. Tomášem Halíkem)

Místo rozhovoru: odjíždějící noční rychlík z Bratislavy, kde měl nedávno P. Halík dvoudenní přednáškový cyklus.

Otče, jak sám sebe vidíte?

Právě končím jednu etapu svého života: sedm let spolupráce s kard. Tomáškem a nynější třileté období ve funkci sekretáře českomoravského sboru biskupů. Náročná, ale nesmírně zajímavá práce. Přivedla mne do mnoha zemí a potkal jsem se s mnoha zajímavými lidmi jak v církvi, tak i ve společnosti. Nebylo to vždy lehké, moje láska k církvi byla vystavena nejrůznějším zkouškám. Nyní bych se chtěl věnovat vědecko-pedagogické činnosti na univerzitě a práci se studenty.

Zmínil jste se o problémech ...

Své zkušenosti z uplynulých deseti let bych rád zachytil písemně. Snad by toto dílko mohlo parafrázovat C. L. Lewise s titulkem "Rady zkušeného dábla ohledně církví v postkomunistických zemích". Někteří jistě nebudou textem nadšeni. Jde mi však o to, aby otevřel oči myslícím lidem a upozornil na skutečné problémy. Děláme totiž jako církev řadu zbytečných chyb a leckdy promarňujeme mravní autoritu církve, tedy plody utrpení stovek skvělých lidí a v leččems se vracíme 40 let nazpět. Především chybí věcná analýza stavu naší církve a realistická koncepce do budoucna, málo se investuje do vzdělání kněží a laiků. Příliš se "záplatuje" přežilá struktura pastorační služby. Připadá mi to jako přesunování lehátek na Titanicu: současná síť farní správy se do deseti let rozpadne vzhledem k věku a stavu kněží. Neměli bychom si to zastírat a už dnes vědět, co potom. Snad to bude velká hodina pro mnohá církevní společenství i řády.

A vaše momentální práce?

Připravuji asi 37 mladých lidí na křest, dalších 30 na biřmování, studentská farnost jede naplno, hodně zpovídám a dávám exercicie. Připravuji k vydání dvě knížky a řadu menších rukopisů, chystám si přednášky na příští rok atd., atd. Nezapomínám na slova biskupa Korce, že kněz musí za každých okolností stále dál studovat. Jako sekretář biskupské konference jsem musel hodně sledovat politický vývoj, noviny a zprávy v mediích. Nyní budu mít více času na vědu. Stále je však třeba umět si vybírat. Nejde mi ani tak o sbírání informací, spíše se snažím prohloubit si určitý způsob myšlení a úhel pohledu. Pro teologa je důležité osvojit si ještě jiný způsob myšlení, např. přírodovědecký nebo pohled humanitních věd. Pak nevidí skutečnost jednostranně. Bylo mi jen ku prospěchu, když jsem vnímal problémy církve jako teolog i sociolog. Ostatně: nebylo tohle vždy v tradici jezuitské formace?

Pozorujete na sobě nějakou profesionální deformaci?

Nejhorší jsou ty, které si člověk neuvědomuje. Jsem občas roztržitý jako profesor a nasazuji profesionálně uklidňující tón hlasu jako psychoterapeut. Občas se vyjadřuji opatrně jako úhoř, jsa navyklý koncipovat předlohy pastýřských listů a jiných oficiálních církevních dokumentů. Z psychologie jsem si odnesl zásadu brát každou kritiku své osoby vážně, a tak se trápím často věcmi, které jsou asi plodem obyčejné klerikální závisti a záští. V době formace jsem neprošel klerikálním prostředím a seminářem a snad jsem se vyhnul některým častým a hrozným farářským deformacím. Občas je se zděšením pozoruji už na seminaristech: ona arogance majitelů pravdy, blahosklonně si nechávajících sloužit od druhých; urážlivý despekt k ženám, který skrývá tajný strach a nejistotu při vzájemném setkávání; nadnesený hlas a stylizované chování ... tohle snad opravdu nemám, snažím se jednat s lidmi jako rovný s rovným, přirozeně a laskavě. Dělá mi však potíže říci někomu "ne".

Co se vám vybaví při slově jezuita?

Často se mne lidé ve druhé větě zeptají: "Otče, vy jste jezuita, že?" Proč? Jistě, svou pleš a vousem se podobám sv. Ignáci a působím v bývalém jezuitském kostele. Jezuité jsou však moje velká životní láska. Na mé duchovní formaci se velice podílel P. Šilhan, provincál v 50. letech. Svou první cestu do Říma v r. 1969 jsem chápal jako pouť ke hrobu sv. Ignáce. Rád vzpomínám na společnost v Centre Sèvres v Paříži, kde jsem poznal mnoho jezuitů z celého světa. S mnoha mne spojuje hluboké přátelství. Ignaciánská spiritualita je mi duchovně nejbližší. Prošel jsem v různých formách exerciciemi sv. Ignáce, dvakrát jsem tajně v NDR absovoval exercicie pod vedením slavného jezuitského misionáře v Japonsku Enomii Lasalla ve stylu zenové meditace. Léta jsem studoval otázku jezuitských redukcí v Jižní Americe. Chtěl jsem o nich psát disertaci ze sociologie, ale neschválili mi to. Nepatřím sice k tělu řádu, ale snad se mohu počítat k jeho duchu.

Ve své funkci vidíte činnost řádů s jistým odstupem, tedy i jezuitů...

Mám stále před očima postavu svého rádce P. Františka Šilhana. Jistě, ne všem se podařilo během dlouhých let izolace udržet si jezuitský "esprit", světovost, velkorysost, odvahu vstupovat na nevyšlapané cesty ... Je přirozené, že někteří otcové starší generace se prostě přizpůsobili mentalitě farářů moravského venkova a teď už nemají sílu, aby pronikli do nových poměrů, aby se opět stali duševně pružnými světoobčany, jak by se na sv. Ignáce slušelo. Naději vidím v tom, že mladí poznají Západ, který zas není tak hrozný, jak se odtud zdá. Snad budou zase hodně studovat a snad bude mít řád odvahu investovat do vzdělání mladé generace a nebude chtít lepit díry ve farní správě. Nejde o to prodlužovat agonii minulosti nebo chtít zavírat oči před smutnou skutečností: ať mrtví pohřbívají své mrtvé. Pravý jezuita musí mít ucho na srdci Božím a prst na pulzu doby a už dnes musí otevírat svou mysl a srdce budoucnosti.

Připravil: Tomáš Pavlů SJ

3. Smysl našeho života

(Náměty pro skupiny SKŽ, pokračování)

Království nebeské je jako poklad ukrytý v poli, který někdo najde a skryje; z radosti nad tím jde, prodá všechno, co má, a koupí to pole.

Anebo je království nebeské, jako když obchodník, který kupuje krásné perly, objeví jednu drahocennou perlu; jde, prodá všechno, co má, a koupí ji.

Mt 13, 44-46

Minule jsme pohlíželi na historii našeho života, četli jsme ji tak, abychom v ní našli Boží stopu. Podívejme se nyní na cíl, na smysl našeho života, tedy základní orientaci celé existence křesťana. Dá se shrnout do věty: uspořádat svůj život podle Boha, aniž bychom se nechali strhnout nějakou neuspořádanou náklonností.

Jestliže jsme alespoň trochu odkryli, že Bůh je láska, cítíme jasně, že člověk je učiněn pro něj, aby žil z něho a pro něho. Není v první řadě stvořen pro výrobu nebo práci nebo spotřebu či ideje nebo umění. Jistěže jsou všechny ty věci dobré a právě skrze ně máme najít svou cestu. Avšak v konečném důsledku, v poslední instanci je člověk stvořen, aby Boha chválil, miloval ho a sloužil mu, a to ve společenství. Je učiněn, aby jej Ježíš Kristus uznal jako bratra, společníka, přítele. Jsem podoben Šimonovi: existuji, protože jsem uznáván. Existuji, protože mám něco učinit.

Ježíš říká: "Hleďte Boží království a jeho spravedlnost a všechno ostatní vám bude přidáno." Všechno ostatní je nám dáno, abychom dosáhli tohoto cíle: náš majetek, naše síly, vědomosti ... to vše je jen prostředkem, nikoliv cílem.

Říkáme, že Bůh je na prvním místě, ale ve skutečnosti žijeme ve světě tak, že Bůh je na místě posledním. Nejdůležitějším je právě všechno to ostatní: touha vlastnit, ovládat, užívat si. To, co mělo člověku pomoci hledat a nacházet Boha, realizovat se v něm, právě to nejčastěji zabraňuje dokonce na něj i jen pomyslet. Protože

prostředky se změnil v cíle, v "modly". Naopak, Bůh a evangelium jsou "využívány" pro všechny možné účely: humanistické, politické, ideologické. Bůh jako strážce pořádku a morálky. Nebo opačně: Bůh-revolucionář ... Pro mnohé se stal ideou, silnou a mobilizující, či naopak mrtvou a nedůležitou. Ještě se o něm mluví, protože jde o běžně používané slovo. Ale už se nemluví k němu! Už to není víra ani pochybnost, je to - jak říkají proroci - zapomnění.

Jestliže chceme znovu odhalit prvenství živého Boha, musíme radikálně obrátit směr pohledu a vrátit věci zpět na jejich správné místo: mám jich používat natolik, nakolik mi pomáhají nacházet Boha; a mám je opouštět natolik, nakolik mi v tom brání. Jestliže jsou srdce nebo mé síly rozděleny, pak nemohu žít přikázání, které shrnuje smysl lidského života: "Budeš milovat Hospodina z celého srdce, z celé duše a ze všech svých sil a svého bližního jako sám sebe." Je tedy nutno poodstoupit od sebe, provést koperníkovský obrát: uvědomit si, že střed našeho života leží mimo nás. A to není možné bez radikálního sebevzdání, bez osvobození se ode všeho, co překáží elánu našeho srdce, naší duše a našich sil.

K Bohu se nemůžeme přiblížit, jestliže si on sám nás k sobě nepřitáhne a jestliže se z naší strany neosvobodíme vůči všemu ostatnímu. Oba dva pohyby jdou ruku v ruce: touha a osvobození. Není vnitřní svobody bez velké touhy. Není růstu této touhy bez úsilí ke svobodě. Pro toho, kdo se krok za krokem angažuje v tomto duchovním dobrodružství, věci, které považuje za své naléhavé záležitosti, zabírající všechny čas i síly a často i duševní rovnováhu, dostávají své správné místo. Život se sjednocuje kolem svého středu, Bůh se nechá nelézat uprostřed svého stvoření a našich aktivit.

Co ve mně evokují slova *poklad, perla, ukrytý, nalezený, prodán, koupit* ... vzhledem k Božímu království? Jak bych o tomto království mluvil, mluvila s nějakým přítelem, přítelkyní?

Životní orientace

1. Odkrýt hodnotu mlčení

Během našich setkání si musíme postupně osvojovat základní křesťanské postoje. Přináší své ovoce jen v každodenním praktickém procvičování a praxi. Jedním ze základních je umět se zastavit a být u sebe samotného, vnímat se v hloubce vlastního já skrze mlčení.

Za prvé: mlčení je instinktivně vnímáno jako nepřítomnost vnějšího hluku. Chceme utéci do samoty lesů, venkovského života, ticha kláštera ... Absence vnějšího hluku často, ale ne vždy vytváří klid a vnitřní usebrání. Většinou jsme však zaplaveni proudem našich představ a myšlenek. Proto ona snaha po "prázdnosti", pravém mlčení. Jde o stav, kdy už věci, duševní stavy nevlastní nás, ale my vlastněme sami sebe.

Za druhé: mlčení se může jevit jako sebe-vědomí, což je pocíťováno jako stav velkého klidu, zmizení chaotických myšlenek, které začínáme pomalu ovládat. Dá se říci, že jde o relaxaci, spočinutí ve vlastnění sebe samého. Prostředí zde může hrát velkou roli: ať už jde o tiché usebrání v samotě pokoje, či vzácné chvíle odpočinku na vrcholu zlezené hory, usebrání v koncertní síni nebo při zpěvu, či mlčení společenství v modlitbě. V těchto chvílích prožíváme velkou vnitřní svobodu a současně i společenství s ostatními.

Za třetí: mlčení nám dává zakoušet pocit plný naděje, že kromě nás samých a vnitřního prostoru, který jsme si v mlčení přivlastnili, existuje i přítomnost, do níž je toto vše zahrnuto. Tento spontánní a hluboký pocit se stává očekáváním, touhou, láskou, která se otevírá tajemnému světu bez hranic. Často je to jen letmé setkání, jež za sebou nechá nevysvětlitelný pokoj a radost. Tyto světlé okamžiky nechávají prodlouženou stopu v našem každodenním životě. Nerodí se v nich velké myšlenky či překvapující projekty. Jde o přítomnost už ne jen sebe samého, nýbrž někoho druhého, jenž se nám dává jako dar. Tento "Jiný" může být docela dobře ten, jehož nazýváme Bůh.

Jeho přijetí může být vírou. Často k tomu nemůžeme říci nic více, než co potvrdil sv. Jan: že Bůh je větší než naše srdce (1 Jan 3,20).

2. Nalézt modlitbu

Jde o zásadní otázku. Modlitba představuje pramen v poušti, radost v nehostinné zemi, jak zpívá žalmista. Je nutno dnes začít - nebo znovu začít - se čtvrthodinou ticha. Patnácti minutami mlčení, které mi dovolí se zastavit, vydechnout, najít pevnou půdu pod nohama. Snad je využiji k tomu, abych hledal pramen. "Kdybych měl čas," říká Malý princ, "pomaloučku bych kráčet k prameni."

Jak se dá pomalu kráčet ke studni? Například za pomoci žalmů. Je to Boží slovo pro naši modlitbu, milnky ukazující cestu. Jen to zkuste: tiché místo, předem vyhlédnutý čas, odpovídající postoj těla, uvolněný a stálý současně. Řeknu si verš, opakuji jej, vnikám do jeho smyslu, vychutnávám jej jako prorok, který měl takový hlad po Božím slově, že pozřel Knihu. Zůstaňme u slova, verše tak dlouho, až projdeme všechny významy, srovnání, jejich prožívání. Pak pokračujeme dále až do konce vyměřeného času.

*Pozdě jsem Tě miloval,
kráso tak stará a přece tak nová, pozdě jsem Tě miloval!
Ty jsi byl uvnitř a já venku a tam jsem Tě hledal,
Ty jsi byl se mnou, ale já jsem nebyl s Tebou,
Ty jsi volal, křičel a přehlušil jsi mou hluchotu.
Okusil jsem Tě a lačním a žízním po Tobě.
Dotkl ses mne a vzplanul jsem touhou po Tvém míru.*

Sv. Augustin, Vyznání X,27

Podle: Claude Flipo SJ, *Jalons pour un groupe*. Přel. - vu -

Ad multos annos

P. Antonín Holas SJ - 50 let v Tovaryšstvu

Začalo to, jak sám píše, 15. srpna 1943. "Bylo mi 17 let. Válečný noviciát do r. 1945 proběhl skoro normálně, pak mne čekaly 3 roky filozofie, ale nejprve jsem si musel dodělat středoškolské studium. Málem se mi to podařilo nebýt 13. dubna 1950. V internaci jsme se věnovali "původnímu řeholnímu povolání", které začínalo ráno politickým školením a pokračovalo prací v továrně na kaolin. Pak 40 měsíců PTP ... pokračovali jsme tajným studiem teologie a na sv. Ignáce r. 1953 jsem byl vysvěcen na kněze.

Jako dělník u Bati jsem se živil do r. 1958, ale v r. 1959 v další vlně zatýkání řeholníků jsem byl za velezradu odsouzen na 13 let, na amnestii jsem byl propuštěn v r. 1962. Během Pražského jara se mi naskytla příležitost jet na dva studijní roky do Belgie, ale příslušníci StB nechápali, proč jsem se vrátil. Tak jsem zůstal agentem Vatikánu. Dělal jsem na čas vrátného v cukrovaru a pak 5 let jako vychovatel v ústavu pro debilní děti. Ale i tam jsem byl shledán nezpůsobilým - vychovávat svěřence v duchu marxismu-leninismu. V Sedlcké kostnici u Kutné Hory, kde jsem dělal od r. 1980 průvodce, jsem potají rozdával bible sovětským turistům.

V r. 1980 jsem konečně začal veřejně působit jako kněz: 2 roky jsem byl kaplanem v jednom pohraničním městě a od r. 1985-91 samostatným duchovním správcem tří farností. V r. 1991 jsem se z vůle představených a z dopuštění Božího stal superiorem komunity na Hostýně, kde jsem dodnes.

Tak to bylo mých prvních 50 let jezuity. Teď je mi 66 a kladu si otázku: "Představoval jsem si to tak na začátku?" Ale při kříži se člověk nesmí ptát "proč zrovna já?", nýbrž "k čemu?" Je to jako s Abrahámem - pozvání do země zaslíbení."

Z dějin SJ v Čechách

Jednou z málo známých kapitol činnosti řádu u nás v pobělohorské době je obětavá služba nemocným během velkých epidemií moru v letech 1640-1680.

Od 4.4. do 25.8. 1680 zemřelo jen v Praze při ošetřování nakažených morem 20 jezuitů. Klementinská kolej vyslala v srpnu 1680 do nemocnic a špitálů 24 svých členů, z nichž se vrátil jen jeden, P. Jan Malbický SJ. Většinou pracovali v narychlo zřízené nemocnici v Košfřích, tzv. Lazaretu, kde se svázeli morem postižení obyvatelé Prahy. Pacienti "leželi na zemi jako snopy o žních na polích" a bývalo jich tam 700-900. Další ošetřovací stanice byly v Betlémě nedaleko Betlémské kaple, na Vinohradech a v malostranských školách. Náhrobní pomník 17 jezuitů z celkového počtu 81, kteří zemřeli jako "victimae charitatis", se nachází na vyšehradském Slavíně s letopočtem 1680. Postavili jej vděční pražští měšťané. Na jednom z epitafů čteme: "Tovaryšstvu nechybělo mužů, kteří první katedry [učitelské] vyměnili za hrob lazaretů." Další oběti SJ připomíná mramorová deska ve vršovickém kostele sv. Mikuláše.

V Brně bylo dokonce několik epidemií za sebou: r. 1584 zemřelo při ošetřování nemocných 12 z 34 jezuitů, kteří se vydali sloužit do špitálů. Velká morová rána je všude na Moravě zaznamenána v letech 1640-45. V Brně vypukla až po marném obléhání Švédy (1645), kdy obranu města řídil P. Martin Středa SJ, rektor zdejší jezuitské koleje. Při obsluhování nemocných zde zemřelo sedm jezuitů, tři ve Znojmě a tři v Uh. Hradišti. V srpnu r. 1648 to byli další tři členové brněnské koleje. Okružní list P. generála Olivy z března 1681 hodnotí činnost svých spolubratřích takto: "V obou provinciích [rak., česká] se ukázala neobyčejná horlivost v touze po obtížné službě, a to i u vynikajících mužů, představených, profesorů a kazatelů, kteří se vzdali svých úřadů, aby spěchali do špitálů ... V každé z obou provincií bylo ustanoveno více než sto osob ke službě nakažených morem. Za oběť nákaze jich v rak. provincii padlo 44,

v české 51. Dostávám nyní listy díky a chvály od duchovních i světských vrchností, v nichž pisatelé výslovně ujišťují, že při tak častých pohromách nalézali největší pomoc u členů Tovaryšstva."

Jedním z nich byl i *P. Bedřich Bridel SJ*, profesor, misionář, ředitel pražské jezuitské tiskárny, básník. Ve svých 61 letech dobrovolně požádal o tuto službu. Po souhlasu představených v září 1680 ihned odjíždí do Kutné Hory, kde zuřil obzvlášť prudká epidemie. Nakažen umírá již po čtrnácti dnech 15. října 1680.

Z dalších význačných osobností řádu, kteří obětovali svůj život ve službě nemocným, vyjmenujme alespoň některé.

Bratři Jakub a Šimon Španbergerové SJ, kněží, oba z klementinské koleje. Šimon byl profesorem morální teologie. Jakub zemřel nakažen morem v červnu 1680, jeho bratr o 14 dní později.

P. Eustach Remigius SJ, Belgičan z Lutychu, doktor teologie, rektor olomoucké koleje a univerzity. Pečoval o studenty nakažené morem v olomoucké koleji. Zemřel v září 1655.

P. Antonín Klesel SJ, rektor koleje ve Znojmě. Zemřel spolu s dalším spolubratrem při pomoci postiženým r. 1630. R. 1645 umírá za stejných okolností jeho následovník, rektor *Matěj Hartman SJ*.

Robert Melichar SJ, řeholní bratr brněnské koleje. Dobrovolně se nabídl službě nemocným během velké epidemie r. 1645, pracoval u nich 10 let. Zemřel na samotném konci epidemie v září r. 1655.

P. Jan Hölzel SJ, správce jezuitské koleje v Brně. Nakazil se ve službě nemocným, přečkal čtyři záchvaty moru, poslední byl smrtelný. Zemřel 16. srpna 1623 ve věku 38 let.

P. Matěj Kalous SJ, učitel gramatiky. Nabídl se k ošetřování nemocných v Litoměřicích, kam zavlekla mor švédská vojska ustupující od Prahy. Zemřel v říjnu 1679 ve věku 34 let.

Podle: *M.M. - Tovaryšstvo Ježíšovo, Česká provincie, I. díl (samizdat, 1985-86)*

Korespondence

Novinářský kurz v Krakově

V našem krakovském kolegiu proběhl v polovině dubna pětidenní kurz práce se sdělovacími prostředky. Přednášejícími byli novináři, kteří pracují např. v *Tygodniku Powszechnym*, *Gazecie Wyborczej*. Přišli s vyzkoušenou metodou práce: večer společná dvouhodinová konference, zakončená zadáním písemného úkolu. Na něj navázala další den práce ve skupinách a zbytek dne jsme se věnovali psaní práce a jejím úpravám.

První úkol zněl: "Vypracujte text na jakémkoliv téma, které považujete za důležité a chcete je sdělit jiným." Druhý den jsme v šestičlenných skupinách četli jednotlivé práce a opravovali jejich stylistické a jazykové nedostatky. Večer nám instruktoři objasňovali pravidla správného uspořádání jednotlivých novinářských útvarů, rozebírali nejčastější chyby.

V dalším kole jsme tuto práci formulovali jako informaci, což pro nás cizince už představovalo kus práce, stejně jako následující přepsání do další literární formy: novinového článku. Na závěr zůstal úkol napsat recenzi na knihu podle vlastního výběru.

Přesto, že nám jazyková bariéra poněkud bránila v plném využití celé akce (např. rozlišování jemných jazykových odstínů), považovali jsme kurz za velmi přínosný. Pochopili jsme, že je důležité nejen téma, nýbrž i způsob jeho prezentace. Musí být srozumitelná a informující.

František Hylmar SJ

P. Michal Altrichter SJ ze svého nového působiště v Olomouci:

Kostel Panny Marie se postupně dává do pořádku. Sbor už nacvičuje na čtvrtěční slavnost Nanebevstoupení (uvítáme v našem chrámě otce arcibiskupa) Mozartovou mší, brigádníci kostel dávají do nových šatů... Vyvezla se spousta plechovek, starých žárovek, prohníklých vojenských bot, zvratků, kterými se plnily po celou dobu způvědnice... Kostel už má všechny potřebné liturgické předměty.

Opravy: po velikonočních jsme začali tedy s optimismem 0.00 Kč na běžném účtě. Katedrála se však rozhodla přispět (PM dlouho patřila jako filiálka k Dómu) a dómský farář dal kostelu nějakou injekci: tak zedníci a malíři dávají dohromady vstupní prostoru (ne, aby jenom zamazali nápisy, jako "my jdeme se Sládkem", "Bojte se svobodných zedníků", "s Bartončkem do ....", ale také aby se zamaltovaly díry, které byly hluboké i půl metru. Už jsou na cestě nové osvětlené vývěsky, nástěnky... Pak bychom se dali po návštěvě arcipastýře do renovace WC (praktické zařízení vzhledem k počtu besed v rokokové zákristii) a dokončili elektroinstalaci.

Studentský život je mnohvrstevnatý. Mnoho proudů, mnoho skupin, mnoho představ. Denně mám přibližně plus minus pět hodin katechezí (přípravy k různým svátostem) - existuje kvantum asi 500 aktivních studentů, všelijak zakořeněných ve věře ... Chodím do kolejí, kde máme besedy. V zákristii pak se zase scházejí různá malá společenství: podle zájmu (nejvíce biblické hodiny). Musí existovat jakási hierarchie hodnot: nemohu být u všeho.

Na fakultě mám už vyzkoušeno 86 studentů, čeká mne ještě 52. Mám teď před sebou dvojce duchovní cvičení. To považuji za nejvhodnější komunikaci s těmi, kdo chtějí přijít. Zásadně počet nesmí přesahovat 15 lidí - jinak se nedokážeme "setkat".

Moc pozdravuji všechny spolubratry v Praze.

Úmysl všeobecný:

Aby všichni křesťané spolupracovali na společném evangelizačním úkolu.

Mnohost křesťanských církví výmluvně ukazuje na dílo hříchu uvnitř církve a na naše slabosti: jako by Kristus byl sám v sobě rozdělen. Druhý Vatik. koncil vyzývá všechny křesťany k vzájemné spolupráci: "... aby, pokud je to možné, vyznávali před nevěřícími společně víru v Boha a Ježíše Krista a spolupracovali na poli sociálním, technickém, kulturním a náboženském." (Ad Gentes, 15).

Úmysl misijní:

Aby domorodí laičtí misionáři byli pro své poslání dostatečně vzděláváni a motivováni.

Na všech kontinentech působí asi tři tisíce katol. laických misionářů. Služba domácích i zahraničních laiků při hlásání evangelia v misích je stále důležitější. Bezprostředně vnímají starosti lidí a tak mohou adresněji hlásat evangelium (inkulturace). Modleme se za ně i za organizace a společenství, která je připravují pro jejich úkol.

Úmysl národní:

Za pravdivý pohled na dějiny naší církve i národa a za zhojení jizev minulosti.

Zatím bohužel platí, že pohledy jednotlivých církví na české dějiny mají spíše konfrontační charakter. Připočteme-li k tomu ideologické zkreslování historie v posledních letech, je o důvod více, aby byl každý z nás "pontifex", tj. stavitel mostů porozumění a spolupráce.

Srpen

Úmysl všeobecný:

Aby byly na základě lásky a spravedlnosti připravovány pro přistěhovalce a uprchlíky vhodné pomocné akce.

Asi 20 mil. lidí muselo opustit svou vlast před válkami, hladomorem a pronásledováním. Většinou osamoceni stojí bezradně před překážkami všeho druhu (ekonom., jazykové, kulturní, právní) a snadno se stávají obětmi nejrůznější manipulace a zneužívání. Evangelium nezná pojmy "cizinec" nebo "občan druhé kategorie". Také zde nám dal Kristus výmluvný příklad k následování.

Úmysl misijní:

Aby kněží svorným svědectvím víry a služby probouzeli nová misionářská povolání.

Plodem nové evangelizace je i postupný vzrůst misionářských povolání v církvi. Jednotlivé církevní obce však musí nést větší odpovědnost za formaci a povzbuzování ochotných žen i mužů. Nejlepší vzpruhou zůstává radostná a smysluplně žitá víra jednotlivých křesťanů i komunit. Je naše vlastní víra skutečně příkladem k následování?

Úmysl národní:

Za spravedlivé vztahy ve všech farnostech a společenstvích naší církve.

Kristovi učedníci prostě následovali svého Mistra, až později dostali titul "křesťané". Vidět nezkráslou pravdu doby, dané situace, našeho společenství, mé vlastní víry a života bude a je základem spravedlnosti. Tento postoj často vyžaduje odvahu k nekonformnímu svědectví i uvnitř církve, řádu, farního společenství. Ale evangelijní reforma začíná u sebe: prosazují opravdu spravedlnost, nebo jen své soukromé představy a zájmy?

Kratochvilné čtení na dovolenou

(Z knihy "The prayer of the frog" od P. Anthony de Mello SJ)

O modlitbě

Opat Lot přišel k opatu Josefovi a řekl: "Otče, podle svých skromných sil se postím a dodržuji pravidla: modlím se, medituji, žiji v usebraném mlčení. Také se mi daří odstraňovat z mého srdce zlé myšlenky. Co víc bych měl dělat?" Poustevník se zamyslel, pak vztáhl ruku k nebesům a jeho prsty zazářily světlem deseti lamp. Právil: "Toto: zcela se změnit v oheň."

Derviš se vydal na pouť do Mekky. Vyčerpán se uložil ke spánku na okraji města. Upadl do dřímoty a tu jej probudil rozhněvaný poutník: "Je čas, kdy všichni věřící sklánějí svou hlavu směrem k Mekce, a ty jsi k posvátnému městu nastrčil své nohy. Co jsi za muslima?" Derviš se ani nepohnul. Jen otevřel své oči a řekl: "Bratře, prokázal bys mi laskavost a natočil mé nohy tak, aby ukazovaly tam, kde není Bůh?"

Babička: "Modlíš se každý večer?" Vnuk: "Samozřejmě, babi." "A každé ráno?" "Ne. Přes den se nebojím."

Zbožná stará paní po válce: "Bůh k nám byl velmi milostivý. Stále jsme se modlili a tak všechny bomby dopadly na opačný konec města!"

Hitlerovo pronásledování Židů se stalo už tak nesnesitelným, že se Izraelité rozhodli pro atentát. Muži se shromáždili se zbraněmi na místě, kudy měl Führer projíždět. Dlouho nejel a Samuela napadla úzkostná myšlenka: "Jošuo," zavola!, "hned se pomodli, aby se tomu muži nic nestalo!"

Starý muž sedí bez hnutí hodiny v kostele. Jednoho dne se ho kněz zeptá, o čem s Bohem hovoří. "Bůh nemluví. Jen poslouchá," odpověděl. "A co mu tedy říkáš?" "Nic. Jen naslouchám."

Čtyři stupně modlitby: já mluvím, Ty nasloucháš. Ty mluvíš, já naslouchám. Nikdo nemluví, oba naslouchají. Nikdo nemluví, nikdo nenaslouchá: Ticho.

Rabi se jednou zeptal žáka, jak se mu vede. "Vadí mi má chudoba," odpověděl. "Žiji tak bídne, že sotva mohu studovat a modlit."

"V tento den a hodinu," řekl rabi, "spočívá nejlepší modlitba a nejlepší studium v tom, že přijmeš svůj život tak, jak je."

Hřšíšník pláče před kostelem: "Bože, nechtějí mne pustit dovnitř, protože žiji v hřřchu!" A z nebe se ozve hlas: "Neplač. Ani mne tam nechtějí."

Náboženství

Supermoderní nádraží tři kilometry od železnice je stejně nesmyslné jako nabitý kostel tři centimetry od života.

Bohatý farmář se vrátil do domu s křikem: "Rebeko, strašná věc: Mesiáš přišel!" "To je skvělé," odvětila, "proč tak vyvádíš?" "Proč vyvádím? Teď, když jsme se konečně zmožili a začalo se nám trochu dařit, musíme všeho nechat a jít za ním!" "Tak se přece uklidni," chlácholila ho žena. "Přežili jsme faraona, Hamana, Hitlera. Milý Bůh si vždy našel způsob, jak se s nimi vypořádat. S Mesiášem si určitě také poradí."

Ateista spadl ze skály a zachytil se na tenoučké větvi nad propastí. "Bože!", zakřičel ze všech sil. Ticho. "Bože, jestli existuješ, zachraň mne a budu v tebe věřit a povedu k tomu i ostatní!" Tu se ozve v kaňonu dunivý hlas: "To říká každý, když je v bryndě." "Ale ne, Bože, nejsem jako ostatní! Uvěřil jsem, hned jak jsem zaslechl tvůj hlas. Zachraň mne a uvidíš, jak ti budu sloužit!" "Dobře tedy," zaburácí z nebe, "pusť se té větve." "Pustit se," zařval znechucený muž, "myslíš, že jsem se úplně zbláznil?"

Pilot cestujícím v letadle: "S lftostí vám musím oznámit, že jsme v pořádné kaši. Jen Bůh nás může zachránit." Jeden z pasažérů se

otočí ke spolucestujícímu knězi s otázkou, co vlastně pilot říkal: "Řekl, že nemáme naději."

Parašutista vyskočí z letadla, odvane jej prudký vítr a skončí bezmocně zavěšen na stromě. Kdosi jde kolem a ptá se: "Jak jste se dostal na ten strom?" Parašutista mu odpoví a zeptá se: "Kde vlastně jsem?" "Na stromě," zní odpověď. "Hej, ty musíš být farářem!" Cizinec se diví: "Jak jste to poznal?" "To, co jsi řekl, je stoprocentně pravdivé a stoprocentně k ničemu."

Lamentování biskupa: "Kam přišel Ježíš, tam byla revoluce. Kam přijdu já, tam se podává občerstvení!"

Když tě následují miliony, zeptej se sám sebe, kde jsi udělal chybu.

Povídá kazatel příteli: "Teď jsme prožili v církvi oživení, jaké jsme už dlouho nepamatovali." "A kolik vás přibýlo?" "Nikdo. Ale pět set jich odešlo."

Jednou měl jeden král sen a viděl krále v ráji a kněze v pekle. Velice se tomu podivil a dostalo se mu toto vysvětlení: "Král je v ráji, protože respektoval kněze. Kněz je v pekle, protože se zkompromitoval s králem."

Pán Ježíš řekl, že ještě nikdy nebyl na fotbale. Tak jsme ho já i můj kamarád jednou vzali s sebou. Byla to zuřivá bitva mezi evangelickými Berany a katolickými Křižáky. První gól vsítli Křižáci. Ježíš zajásal a vyhodil klobouk vysoko do vzduchu. Pak skórovali Berani. Ježíš reagoval se stejným nadšením. To zmátlo muže stojícího za ním. "Které straně vlastně fandíte, dobrý muži?" "Já?," odpověděl Ježíš, viditelně zaujat hrou. "Já nefandím nikomu. Prostě se mi líbí hra." Tazatel se obrátil s úšklebkem k sousedovi: "No jo, ateista."

Na zpáteční cestě jsme se Ježíše zeptali na náboženskou situaci v dnešním světě. "Ti věřící jsou tak trochu divní, Pane," řekli jsme, "zdá se, že si pokaždé myslí, že Bůh je na jejich straně proti těm na druhé straně." Ježíš souhlasil: "Proto stojím více o lidi než o

Pro chvíle oddechu

náboženství. Lidé mají přednost. Člověk je důležitější než sobota." "Měl by sis dát pozor na to, co říkáš," podotkl znepokojeně jeden z nás. "Víš dobře, že už jednou tě za takové řeči ukřižovali." "No jistě, - a věřící," podotkl Kristus s jemným úsměvem.

Co je největším překážkou na cestě k osvětlení? - Strach.

A odkud se bere strach? - Ze sebeklamu.

A co je sebeklam? - Myslet si, že květiny kolem vás jsou jedovatí hadi.

A jak mohu dosáhnout osvětlení? - Otevři oči a uvidíš.

Co? - Že nikde kolem není ani jediný had.

Podle jednoho příběhu si Hospodin po stvoření se zalíbením prohlížel plod své lásky. I Satan sdělil jeho nadšení a po chvílce obdivně kontemplace Božího díla zvolal: "Jak je to dobré. Chce to jen trochu zorganizovat!"

Muž vypráví, jak zabloudil v poušti a v čistém zoufalství si klekl do písku a prosil Boha, aby mu pomohl. "A vyslyšel Bůh vaši prosbu?" zeptali se ho. "Ale ne! Dřív než mohl, objevil se jeden domorodec a ukázal mi cestu."

Problém s našimi ideály je v tom, že když je všechny uvedeme do života, stane život s námi nesnesitelným.

Když byl mnich Nisterus, jeden z Otců pouště, jednoho dne se svými učedníky, najednou se před nimi objevil drak a všichni utekli. Po mnoha letech se umírajícího poustevníka jeho žáci zeptali: "Otče, byl jste tehdy vyděšen, když jste spatřil toho draka?" "Ne," řekl umírající. "Tak proč jste utekl stejně jako ostatní?" "Usoudil jsem, že lépe nyní utéci před drakem, abych později nemusel utkat před svou pýchou."

* * * *

ZPRÁVY

Seminář na Velehradě

Setkání křesťanských podnikatelů a ekonomů nad encyklikou "Centesimus annus" se zde koná od 8.-12.8. pod záštitou ministra S. Bělehrádka, firmy Total a české provincie SJ. Očekává se mezinárodní účast, včetně přednášejících. Moderátory budou P. Henri Madelin SJ (Francie) a P. Petr Kolář SJ (ČR). Přednášející z naší strany budou:

P. Ing Miloslav Fiala O.Praem, tiskový mluvčí ČBK, P. Odilo Štampach OP, Ing. Cyril Martínek, P. Petr Kolář SJ.

Setkání nebude sloužit navazování obchodních nebo finančních kontaktů. Půjde o reflexi nad společenskými a hospodářskými otázkami ve světle křesťanské víry a sociálního učení církve. V programu každého dne bude počítáno i s eucharistií. Úřední řeč bude čeština, francouzština a angličtina s tlumočením.

Setkání italské mládeže SKŽ

v Brně bylo potvrzeno. Datum konání je 6. - 12. srpna 93. Rektorát Masarykovy university v Brně umožní ubytování a stravování 150 - 200 mladých Italů ve

vysokoškolských kolejích. Toto setkání koná italské CVX u nás proto, aby navázali s naší mládeží kontakty a předali zkušenosti. Zájemci se mohou obrátit na P. Josefa Blahu SJ, Kamenná 59, 639 00 Brno, tel.: 05-325 879, který je odpovědný za organizaci setkání. Bude nutno zajistit dostatečný počet tlumočnicků a průvodců.

P. Palacký opět doma

Začátkem května přiletěl na dvouměsíční pobyt v provincii náš misionář v Bolívii P. Jan Palacký. Po krátké návštěvě na Ječné v Praze odjel do Brna, kde doposud žije jeho matka. Rozhovor s ním přineseme v některém z příštích čísel.

Slavné sliby

bude skládat dne 31.července o svátku sv. Ignáce P. František Lízna SJ, představený brněnské komunity, známý obhájce lidských práv a signatář Charty 77. Redakce časopisu blahopřeje a pamatuje na něj modlitbou.

Praha

Během dvou měsíců bude dokončena zповědní místnost pro špatně

slyšící a stálou duchovní službu.

Restaurace družinské kaple pokračuje, čeká se na výsledky restaurátorského průzkumu. Nalezené fresky bude nutno očistit, zafixovat a potom je bude možno kdykoliv obnovit, popř. i po zamalování. Záleží na jejich historické hodnotě.

Prasklý zvon stále čeká na opravu - do čtrnácti dnů má odpovědět německá firma svařující puklé zvony, které byl zaslán popis zvonu a jeho poškození.

Byly zahájeny restaurátorské práce na dvou pískovcových sochách z konce 17. stol. (sv. Fr. Borgiáš a neznámý jap. mučedník).

Město Praha, které je právním majitelem kostela sv. Ignáce, konečně uvolnilo finance na dokončení chrámového průčelí. V brzké době zde zahájí práci kameníci.

Velehrad

Zač. května proběhlo v Uherském Hradišti a vzápětí nato na Velehradě jednání, při kterém byl posouzen návrh I. etapy úprav prostoru kolem baziliky. Podnětné připomínky byly vzneseny i účastníky umělecké komise Olomoucké

arcidiecéze.

Český Těšín

V polovině května byla dokončena hrubá stavba suterénu exercičního domu. Pokračuje stavba přízemí, budova je už napojena na faru. Do Českého Těšína zavítal náš misionář v Bolívii MUDr. Jan Palacký SJ. Zajímavé bylo jeho vystoupení na zdejším gymnáziu. K prvnímu sv. přijímání přistoupilo celkem 95 dětí, z toho 25 polských.

Kolín

První skupina noviců se vrátila z pracovního experimentu. Od poloviny dubna do konce května pracovali jako sanitáři ve fakultní nemocnici v Ostravě. Dva novicové jako sanitáři na onkologickém oddělení v Porubě a dva na interně v Zábřehu. Další čtyřka zde bude pracovat od 15. června do konce července.

Novicové druhého ročníku, kteří budou 15.8. skládat řádové sliby, odejdou na řádová studia filosofie do Krakova, Bratislavy, Paříže a jeden z nich nastoupí na praxi do Vatikánského rozhlasu.

Brno

Do brněnské komunity přijde nová posila, P. Josef Kuře SJ. Na univerzitě v Innsbrucku dokončil licenciátní studia, připravuje se na doktorandské studium. Bude ustanoven jako kaplan vysokoškoláků v Brně místo P. Josefa Blahy SJ, jenž odchází studovat do Paříže.

Evropští novicmistři SJ

se setkali na každoročním konzultu 20.-26. 6. ve Vídni. Akci organizuje P. Severin Leitner SJ, novicmistr rakouské provincie.

Velehrad

Práce na mozaice Panny Marie, Matky jednoty křesťanů, se chýlí k závěru. V polovině června proběhla instalace mozaiky na Velehradě. Práci provedl známý mozaikář p. Klouda.

Čenstochova

Ve dnech 19.-24. července se ve známém polském poutním místě uskuteční setkání evropských jezuitů, nazvané „Východ - Západ“. Jedná se již o druhé střetnutí tohoto druhu, kdy si mohou členové všech evropských provincií vyměnit zkušenosti a lépe se vzájemně poznat. Z naší pro-

vincie se setkání zúčastní 5 delegátů.

Prešov

Zde se zase koná 2.-16. srpna fórum evr. scholastiků SJ, které pokračuje následným pobytem ve slovenské provincii (Bratislava). Za naši provincii se setkání zúčastní scholastik František Hylmar SJ.

Misionář z Japonska

Začátkem srpna očekáváme návštěvu P. Ludvíka Armbrustera SJ, profesora filozofie na tokijské univerzitě. Od 5. do 12. 8. bude dávat exercicie novicům druhého ročníku, kteří se připravují ke složení řeholních slibů. V naší provincii pobude asi dva měsíce.

Setkání mukulů

organizuje Konfederace politických vězňů v Bystřici pod Hostýnem, a to na 4. září. Setkání bude zahájeno na sv. Hostýně v 11 hodin mši svatou, kterou bude celebrovat královéhradecký biskup Msgr. Karel Otčenášek. Organizátoři doufají, že se jim podaří založit tradici pravidelného poutního setkávání bývalých politických vězňů vždy první sobotu v měsíci září.